

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 40. Den 5te October 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schunk:

Undertegnede ere Redacteurer, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Efterat H. K. H. Kronprindsen havde tilkjendegivet Hs. Excellence Statsminister, Geheimeraad Grev Reventlov, som første Medlem i Commissionen for Slottets samt Raad- og Domhusets Opbyggelse, at Høistfamme vilde nedlægge Grundstenen til det opførende nye Raad- og Domhuus i Kjøbenhavn, og Commissionen havde søiet de i denne Henseende nødvendige Foranstaltninger, foregik Høitideligheden herved den 28 Septbr., saaledes. Hs. Kongl. Høihed, ledsaget af Hs. Kongl. Høihed Prinds Christian, tvende Prindser af Hessen og en betydelig Suite, ankom til Byggestedet om Eftermiddagen Kl. 5.

Paa

Paa Torvet paraderede Over- og Under-Officerer af det borgerlige Artillerie samt Brandkorpsen og en Commando af det borgerlige Militaire, alle med flyvende Faner og klingende Epil. De udenlandske Ministre, de fleste af Collegiernes Medlemmer, Magistraten og Byens Repræsentanter modtoges Hs. Kongl. Høihed ved Ankomsten. Da Hs. Kongl. Høihed nærmede sig det Sted, hvor Grundstenen skulde lægges, blev han af Statsminister Grev Reventlov indbudet til Handlingen, paa følgende Maade.

Naadigste Kronprinds!

Da en stor Deel af Staden var bleven ødelagt ved Ildens Luer, da rakte Kongen Haanden til de Huse, vilde, da hjælp og opmuntrede han den Vindstibelige med landsfaderlig Godhed og Wiisdom. Brandstederne forsvandt hastigen; Hjort reiste denne Deel af Staden sig af sin Aske, og driftigen greb enhver igjen til Næring.

Endnu staaer det Raad- og Domhuus tilbage, hvor til D. R. H. vil have den Naade i Dag høitideligen at lægge Grundstenen. Dets varige Bygning, dets bekvemme Indretning og dets udvortes og indvortes Skjønhed vil om faa Aar kalde os taknemmeligen tilbage i Minde, at Christian den Syvende bød det opføres, og at Kronprindsen, som Fædrelandet skylder utallige Begjæringer, for hvilken hver dansk Mand Hjerter staaer varmt, lagde Grundstenen.

Da

Da Hs. Kongl. Høihed gik ned til Stedet, hvor Grundstenen skulde lægges, blev Veien af 12 unge Piger bestrøet med Blomster. Grundstenen blev nedlagt paa Midten af Fundamentet under Bygningens Facade ind mod Torvet, og i Samme nedlagdes a) en dertil forfærdiget Guldplade med følgende Inscription:

QUOD. REGI. REGIAE. QUE. STIRPI. BENE
UERTAT. CURIAM. CUM. PRAETORIO
INCENDIO. URBIS. CLOCCCXCV. DELETAM
CHRISTIANUS. VII. REX. COMMODIS
CIUIUM. ORNAMENTO. CIUITATIS. EX
AEQUO. CONSULENS. DENUO. AEDIFICARI
IUSSIT. IACTA. FUNDAMENTA
FELICITER. A. FREDERICO. FILIO. REGIS
UNICO. HAUNIAE. CLOCCCV. III. KAL
OCTOB

Iden, som overgik Kjöbenhavn i Aaret 1795, ödelagde Raadhuset. Kong Christian den Syvende böd at opbygge et nyt Raad- og Domhuus til Gavn og Prydelse for Staden. Kronprinds Frederich nedlagde Grundstenen d. 23de Septbr. 1805. Gud velsigne Kongen og Kongestammen!

b) En Medalie og tvende Mynter i Guld; hvorefter hans Excellence Grev Reventlov sagde følgende:

De har indviet dette Sted, min naadigste Herre!

og Tanken om Deres Blissdom og Retfærdighed, om Deres Menneſtekerlighed, standhaftige og utrættelige Virksomhed til at fremme Almeenvel, ſal omſværge hver Embedsmand, ſom betræder dette Huus, ſal her forene alles Villie til ſælleds Gavn, til Troſkab imod Gud og Kongen.

Længe og lykkelig leve vor Konge! længe og lykkelig leve vor Kronprinds!

Under 1ſte d. M. ere Etatsraad og Cancellie-Deputeret, P. J. Monrad, Stadshauptmand og Chef for det borgerlige Infanterie, J. Mylius, Oberſt og Chef for det borgerlige Artillerie-Korps, J. P. Boye Junge, ſamt Brandmajor ved Brandkorpsen, A. Kirkerup, tilſagte kongelig Befaling at ſammentræde i en Commiſſion under Navn af den borgerlige Indrullerings-Commiſſion for Kjøbenhavn, for, i Overeensſtemmelse med Anordningerne, at beſtemme, ſaavel til hvilket Corps enhver i Kjøbenhavn ſig nedſættende Borger, iſølge ſit Næringsbrug, bør henhøre, ſom til at faſtſætte benævnte Korpsers Rettigheder til Stadens Borgere.

Under 21 Septbr. d. A. er det tilladt, at Markedet i Tørſting under Aarhus Amt, der for indeværende Aar er beſtemt at holdes den 18de October, til hvilken Dag Markedet i Linnet under Veile Amt og ſaa

faa er fastsat, maa for dette Aar, i Overeensstemmelse med Reskriptet af 29 Marts sidstleden, holdes den anden Onsdag i October Maaned.

Det har behaget Hs. Majestæt, under 25 f. M., allernaadigst at resolve, at et Feidt-Commissariat skal oprettes, og til Medlemmer af Samme at udnyvne: Præsidenten i det tyffe Cancellie, Kammerherre v. Møsting, General-Major og General-Krigs-Commissair v. Harthausen og Etatsraad samt Deputeret i det tyffe Cancellie, Heinkelmann.

Til Quarantaine-Indretningen i Christianssand ere følgende Skibe indkomne:

1) Den 16de f. M., Maria, hjemmehørende i Molde, ført af Skipper Just Adolph Lahusen, kommet fra Tarragona med en Ladning Vin og Brændeviin; Skibet har paa Reisen havt Besøg af 2de engelske Krydsere, og er derfor underkastet 14 Dages Observations-Quarantaine;

2) f. D., Palnbaun, hjemmehørende i Altona, ført af Skipper Jens Jørgensen Toft, kommet fra Mallaga med en Ladning Frugt, Vin og Rosiner, destinationeret til Kjøbenhavn. Det er paalagt 14 Dages Quarantaine, efterat al giftfængende Emballage er destrueret;

3) Den

3) Den 19de f. M., Anne Johanne, ført af Skipper Peder Ommundsen, hjemmehørende i Flekkerfjord, kommet fra Mallaga med en Ladning Wiin, Pommeranser og Skalballer i Straaemaller, destineret til Helsingøer og Stettin, og

4) Den 20de f. M., Thetis, hjemmehørende i Åpenrade, ført af Skipper Jacob Chr. Jepsen, kommet fra Livorno med en Ladning Strytgods, bestemt til Helsingøer og St. Petersborg.

De tvende sidstnævnte Skibe ere ligeledes underkastede 14 Dages Quarantaine, efterat al giftfængende Emballage er bleven destrueret.

Det i denne Tidende forhen omtalte Skib, den unge Johannes, ført af Skipper Andreas Hendrichsen, er løst af Quarantainen.

Til Cancelliet er indkommen Forespørgsel, om den ved Forordningen af 25 Jan. d. A. paabudne Forhøielse af $12\frac{1}{2}$ Procent paa Embedsmændenes Sportler og Gebyrer skal betales: 1) af den Sum, der erlægges for Mænds Udnævnelse, hvad enten disses Antal er 2 eller flere; 2) af de Indskrivningspenge, som til Fogden betales for Indførelse i Skatte- og Odelskatte-Mandtallet; 3) af Executions Gebyrer, naar Samme ere under 1 Rd., og 4) af det, som for en ny Skattebogs Meddelelse erlægges. I denne Anledning har bemældte Collegium

sva:

svaret, at den ommældte Forhøielses Afgift bør svares i de under No. 1, 3, 4 benævnte Tilfælde, hvorimod Samme bortfalder i det under No. 2 nævnte Tilfælde, da Indskrivningspengene tilkomme Fogden som Oppebørselsbetjent

Med et under 14 Marts 1803 oprettet Testamente har afgangne Kjøbmand Hans Tank af Bergen, i Kraft af den ham under 4 August 1797 allernaadigst forundte facultas testandi, bestemt, at hans Boe efter Testamentets Forbyrdelse beholdne Formue, hvis aarlige Renter tildeels ere paa Livstid legerede til adskillige i Testamentet nævnende Personer, men, eftersom disse døde, falde tilbage til Hovedbestemmelsen, maae, efter Afdrag af nogle særskilte aarlige Gaver til det borgerlige Sygehuus og fattigskolerne i Bergen o. s. v., anvendes til Hjælp til en Realskoles Oprettelse sammesteds. Af disse Renter maae 120 Rdlr. aarligen strax udbetales, saasnart der begyndes med Realskolens Oprettelse, men indtil den Tid lægges de tilligemed de fra de bestemte Udgifter overskydende Renter til Capitalen, og gøres frugtbringende, indtil Capitalen maatte være vokset til 60.000 Rdlr., da Renterne, efter Afdrag af de bestemte Udgifter, maae anvendes til Realskolens Indretning, om den ei allerede skulde være iværksat. Ogsaa har Testator givet sit Minde til, at denne Realskole maatte forbindes med

Ver.

Bergens latinske Skole og Seminarium, naar disse undergaae den Reform, som med Kjøbenhavns, Christiania og Odense Skoler er foregaaet, naar saadan Forbindelse befindes at kunne være til Fordeel for begge Skoler, og ikke at forhindre Realskolens muligste Fuldkommenhed.

Concessliet har, under 6te Juli d. A., tilskrevet samtlige Stiftamtmand og Biskopper samt Amtmænd, som have Kjøbstæder under sig, i Danmark, saaledes.

P. M.

Af adskillige hertil indkomne Forestillinger har Cancelliet erfaret, at endeel af Kjøbstædernes Embedsmænd, som i denne Egenkab ere tillagte noget af Byens Jorder, til hvis Brug de holde Heste, staae i den Formening, at den 1ste §. i Forordningen af 27de Januar s. A. ikke er anvendelig paa dem, naar den befaler, at de af Byernes Indvaanere, som holde Heste til at drive dem af Byens Jorder, som de have i Brug, skulde i fornødent Fald deeltage i Besordringen. Efterat dette Collegium herover har modtaget det kongelige General-Postamts Betænkning, skulde Man ikke efterlade tjenstligst at tilmælde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Bedkommende, at Besordringsvæsenet, efter den 1 §. i forbemældte Forordning af 27 Jan. s. A., er et Onus, der, som en reel Byrde, hæfter paa Byens

matti-

matrikulerede Jorder, hvad enten de ere i Beneficiarii eller andres Besiddelse.

I Anledning af en til Cancelliet indkommen Klage over, at adskillige af Bergens Byes Brandfolk ansee sig fritagne for Tjeneste ved Brandvæsenet, paa Grund af at de ere indrullerede, har Cancelliet, efter at have om denne Sag corresponderet med Admiralitetet, tilskrevet Stifts Amtmanden over Bergens Stift, at det søeindrullerede Mandfolk, som i Bergen er bosiddende, og, paa Grund af Indrulleringsforordningen af 3 Juni 1803, §. 14, bruger borgerlige Næringsveie, kan, som tilforn, antages ved Brandcompagnierne sammesteds, naar det meer paa saadan Maade, at de 1) ikke derved hindres i at flytte fra Byen eller bruge deres egentlige Næringsvei, som Indrullerede, efter Indrulleringsforordningens §. 1, 2) ikke betynges med Penge Udgifter eller Forpligtelse til i deres Fraværelse at yde noget til Brandvæsenet, og 3) ei heller unddrages fra de Pligter, som i Henseende til Indrulleringsvæsenet paaligge dem.

Fundatser.

Bed Birchumgaards forrige Eiers afdøde Krigsraad J. Gleerups og Hustrues K. Lyffes under 19de Novbr. 1796 oprettede og den 3 Marts 1797 aller-

naa

naadigst confirmerede testamentariske Disposition ere Renterne af 400 Rdlr., som paa første Prioritet skulde indestaae i Birchumgaard, henlagte til Skoleholdernes Løns Forbedring i den vesterste Skole paa Den Gjel, til hvilke aarligen skal udbetales 8 Rdlr., og til Hjælp for fire af de fattigste indfødte Gjelboere, til hvilke 8 Rdlr. skulde uddeles, hvert Aars Juul, af bemældte Birchumgaards Eiere. Den herover oprettede Fundats er, under 23 August d. A., allernaadigst gratis confirmeret.

Ligeledes er, ved fornævnte sal. Krigsraad Glee-rups og Hustrues testamentariske Disposition, stænkset den Capital 900 Rdlr., der skal indestaae i den af dem forhen eiede Gaard, Rodsleth, og hvis Renter, 4 Pro-cent, skulde uddeles til 3 eller 6 Trængende af Rodsleth Gods i Vadum Sogn, eftersom de Fattiges Mængde eller Trang er til. Den herover oprettede Fundats er ligeledes under 20de August d. A. allernaadigst gratis confirmeret.

Forgivninger.

Ved Reskript til Biskoppen over Trondhjems Stift af 30 August d. A. er det tilladt, at Sognepræsten for Andersøen maa herester fritages for at holde meer end een Prædiken hver Søn- og Hellig-Dag, imod at det

paa

paalægges ham, 1) at holde en aarlig Hestprædiken efter Indhøstningen paa en Sognedag, i hver under hans Kald liggende Kirker, deels til Opmuntring til Tak til Gud for Jordens Grøde, deels til Formaning til retteligheden at bruge Guds Gaver, og 2) hver Søndag etalene at catechisere for Ungdommen, men ogsaa, for Striktemaalet, for de Ugifte iblandt Confitenterne.

Ligeledes er det, ved Reskript til Biskoppen over Sjælands Stift, af 20 September d. A., bevilget, at Enken efter den sidst afdøde Sognedegn for Frederichsberg Menighed maa, saalange hun forbliver i Enkestand, nyde af Degnekaldet en aarlig Pension af 30 Rdlr., som kvartaliter udredes af Estermanden i Embedet, samt at denne Pension skal tjene til Regel for Fremtiden.

Ved Reskript af 27 Sept. d. A. til Biskoppen over Sjælands Stift er det tilladt Præsterne ved Garnisonens danske Menighed i Kjøbenhavn, for Fremtiden at holde Confirmation, den ene paa den befalede Søndag, og den anden næste Onsdag derefter.

Ved Reskript til Stiftsøvrigheden over Christianssands Stift, af 9de August d. A., har Hs. Majestæt indtil

indtil videre allernaadigst approberet følgende Plan til en Realskoles Oprettelse i Arendal.

§. 1. Foruden en Gratist- eller Friskole for de Fattiges eller Uformuendes Børn, oprettes en anden større Læreanstalt i Arendal, hvori Underviisningen bestaaes, og som skal føre Navn af Arendals borgerlige Realskole.

§. 2. For denne Skole indrettes de fornødne Leligheder i den til denne Brug kjøbte Gaard.

§. 3. Ved Realskolen ansættes 2de Lærere, hvilke, uden at være hinanden underordnede, skulle undervise hver i det ham tildeelte Fag og efter den Underviisnings-Plan og Methode, som ved et Reglement nærmere og nøiagtigere bestemmes; og skal den ene af disse Lærere altid tillige være Arendals Kirkes Chordegn og Klokker, og lønnes med Degne- og Klokker-Embedets Indkomster, uden videre Betaling for den Underviisning, han giver i Skolen; den anden Skolens Lærer erholder derimod i aarlig Løn 250 Rdlr.; og, skulde Skolens Kasse i Tiden tillade det, da ansættes endnu en 3die Lærer med 200 Rdlr. aarlig Løn.

§. 4. Dersom Localet tillader det, bør den ene af Skolens Lærere erholde fri Boepæl i Skolebygningen, imod at han holder nøiagtigt Opsyn med Samme, indkræver Skolelønnen hos vedkommende Forældre, og holder Bog over de løbende Indtægter og Udgifter, som han

han efter Skole-Commissionens Ordre modtager og udbetaler.
(Slutningen følger.)

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 13 Sept. er H. N. Hoffmann meddeelt Bevilling som Apotheker i Nyekjøbing paa Falster. Den 17de ere Justitiarius i Lands-Overretten samt Hof- og Stads Retten i Kjøbenhavn, Etatsraad E. W. Falbe, og Deputeret i Rensetekammeret, Etatsraad N. Wormskjold, udnævnte til Conferentsraader; Over-Bibliothekar og Medlem af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, Professor G. D. Moldenhaver, samt de Committerede i Rensetekammeret, Justitsraaderne P. Borndran og P. Evers, til virkelige Etatsraader.

Under det tydske Cancellie: Den 27 Sept. er Archivarius i det tydske Cancellie, A. Wardenburg, udnævnt til virkelig Cancellieraad.

Under Generalitetet: Den 20de September er Second-Lieutenant ved Marine-Regimentet, H. H. v. Schult, efter Ansøgning, forflyttet i lige Qualitet til det 1ste trondhjemske Infanterie-Regiment. Den 25de, Capitain a la suite ved det 2det østre jydsk Landværn-Regm., S. v. Brockdorff, bestikket til Compagniechef i bemældte Regm.; Capitain af det holsteenske Inf. Reg., E. v. Forstner, efter Ansøgning, afgaaet fra Regimentet

tet og ansat som Major a la suite ved det holsteenske
 Landv. Reg., samt Ritmester a la suite ved Kavalle-
 riet, Prinds Wilhelm, Landgreve til Hessen, ansat
 som Capitain og Compagniechef i det holsteenske Inf.
 Reg.; efterstaaende 15 Stykjunkere ved Artilleriet ud-
 navnte til Second-Lieutenanter af 2den Klasse i Artil-
 lerie-Korpsen, saasom: H. F. v. Kyhle, B. v. Abraham-
 son, E. L. v. Helken, E. F. v. Rømer, H. v. Schjor-
 ring, M. H. v. Venken, E. v. Kierulff, F. v. Horn,
 E. v. Ewald, M. P. v. Smith, J. E. v. Møller,
 G. F. v. Sprecher, E. N. v. Guldensfeldt, P. v.
 Beck og J. G. v. Bodom. Den 27de, Second-Lieut.
 ved det søndre Sleslandske Landv. Regm., Baron E. v.
 Wedel, forflyttet til Kronprindsens Regm. til Fods og
 der ansat i Fændriks No.; afskediget Borger-Capitain i
 Varde, P. Laudrup, forundt Character som Krigs-
 raad; den 2den Copiist ved det norske Generalitets- og
 Commissariats-Collegiums Bureau, S. N. Rye, be-
 røffet til Archivarius, og 1ste Copiist og Exam. Juris,
 J. D. Conradi, til 2den Copiist, begge i bemældte Bu-
 reau; efteransorte Landkadetter og Frikorporaler ved det
 danske Militair-Institut, afgaaede og ansatte i virkeligt Of-
 ficier No. saaledes: ved Kronprindsens Reg., Landka-
 detterne: N. U. R. v. Giedde og W. F. H. v. Funck,
 samt Frikorporalerne Klis senior, og Fuchs som virke-
 lige Fændrikker; ved Prinds Frederiks Regm. til Fods:

Kofte

Køstfadet J. L. Bøfs og Frikorporal v. Bruun som virkelige Fændrikker; ved det syenske Inf. Regim., Kadetterne: P. Fremming, E. F. Meyer, B. M. Muehorn, E. H. Sibbern, M. A. Wichmann og H. S. Lillienpalm, som virkelige Fændrikker; ved det 1ste jydsk Inf. Reg.: Kadetkorporal L. E. v. Undahl som virkelig Second-Lieutenant, og Kadetterne E. J. v. Benzon, J. E. v. Oldeland, J. E. v. Klenow, G. F. E. v. Ploennies og G. D. v. Michaelsen samt Frikorporal Mackene som virkelige Fændrikker: ved det 3die jydsk Inf. Reg.: Kadetkorporal E. F. v. Ruge som virkelig Second-Lieutenant og Kadetterne: L. E. B. v. Sommerschild, E. B. v. Helmich, J. B. H. L. v. Lowenhjelm, M. L. v. Wulow, E. F. v. Kirchner, A. A. v. Warner og J. v. Roefoed samt Frikorporal Schaumburg, alle som virkelige Fændrikker; ved den 1ste sjællandske Batalion let Infanterie: den ved Samme a la suite staaende Fændrik M. J. H. B. v. Platou som virkelig Fændrik; ved det schlesvigsk Jægerkorps: Landskadet J. J. v. Heinen og Frikorporal Renouard som virkelige Fændrikker; ved det danske Liv-Reg., Landkadetterne: E. E. v. Strambou og J. J. v. Lehn samt Frikorporalerne Lund og Greve v. Platen som virkelige Fændrikker; ved det norske Liv-Reg.: Frikorporalerne Rehling og Nielsen som virkelige Fændrikker; ved Marine-Reg., Frikorporalerne: Wulow af Kongens, Schra.

Schrader af Marine-Reg., Munch, Brandt og Püttichau af 3die jydffe Infanterie-Regiment, Turkos af det sjællandske lette Infanterie og Tischendorff af Marine-Regimentet, alle som virkelige Hændriffer; A. Rein be-
fikket til Kofskadet ved Landkadet-Korpsen her i Staden.

Under Rentekammeret: Den 27 Septbr. er Etatsraad E. S. Hansen, efter Ansøgning, i Maade entlediget fra Amtmands-Embedet for Ringkjøbings Amt, med Tilladelse til, fremdeles at bære den for Amtmændene anordnede Uniform, og Kammerjunker og Auscultant i Rentekammer-Collegiet, P. O. Rosenørn, udnævnt til Amtmand for bemældte Amt; Landmaaler, Inspecteur Møller, fra 23 Febr. 1793, og Sold- og Consumtions-Forvalter J. Hasselbalch, fra 8 Decbr. 1798, som Landvæsens-Commissairer, den Første i forrige Halssted Klosters, og den Sidste i forrige Dronningborg Amt, forundte aabne Breve paa Kammerraads-Rang, efter Rangforordningens 7de Klasse No. 2.

Under Directionen for Enkekassen: Den 27 Septbr. er Justitsraad og administrerende Directeur ved den grøndlandske og færøiske Handel, H. L. Werelsen, udnævnt at være tillige administrerende Directeur ved den almindelige Enkekasse; Bogholderen ved samme Kasse, G. D. Jørgensen, i Maade entlediget med Pension; Kassereeren C. M. Lautrup befikket til Bogholder; Controlleuren E. Høe til Kassereer og Fuldmægtig i Kassereer-Contoiret; H. D. Lund til Controllleur.